

Ўзбекистон адабиёти ва санъати

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiga boshlagan

2006-yil, 28-aprel

№ 17 (3846)

ДҮСТЛИК РИШТАЛАРИ

Ўзбекистонда ҳинд кино санъати кунлари

Ўзбекистон ва Хиндиштон! Бу икки дўст ва ҳамкор мамлакатлар ўртасидаги алоқалар тўғрисида узок гапириш мумкин. Мамлакатимизда эртак ва афсоналар, ривоят ва беъдик ҳикматлар юрти бўлмиш хинд диёри хакида эшитмаган, унинг ноёб маданияти, ўлмас

«Зулмат» филмидан лавҳа.

санъати, буюк инсоний туйгуларни улугловча достонлари тўғрисида билгамизни киши бўлмаса кепар. Иккى халк азалдан бир-бира га интилиб, манфаатли ҳамкорлик ришиларини мустаҳкамлаб келганилар. Миллий маданиятиимизда, урф-одатларинида, хотто тил ва талафузларинида кўлдан-кўп ӯзашлашларин мавжудлиги сабаби ҳам шунчада.

Хиндиштон ахолисининг сони жиҳатидан дунёда иккичи ўринда турди. Сўнгта маъмуротларга қарандар, бугун бу ерда 1 миллиард 100 миллион киши истиқомат килимада. Хиндиштон сафарида бўлған кишилар яхши билишадики — ахолисининг асосий қисми қишлоқларда истиқомат килилади. Ёшар турмуш шароитининг мураккаблигига

карамай, замонавий имларни, хусусан компютер техникасини кунт билан эгалламоқдалар. Бу борода Хиндиштон бугун дунёнинг нуғузли мамлакатларини малакали кадрлар билан таъминланмоқда.

Мустакиллик йилларida Ўзбекистон-Хиндиштон алоқалари янги сифат босқичига кўтарилиди, деб бемалол айтса оламиз. Ҳозирга кадар мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримовинг Хиндиштонга тўрт марта расмий ташири ўлоштирилди. Бугун ани шафарлар давомида имзоланган ўзаро битим ва келишувлар икки мамлакат халқлари манфатларига хизмат килимада. Хиндиштон бош вазири Манмөхон Сингх ҳанобларининг Ўзбекистонга ташири бу алоқаларни янада кучайтириша хизмат килиши шубҳасизdir. Мазкур сафар арафасида «Ўзбекино» милий агентлиги ва Хиндиштоннинг мамлакатимиздаги эличонаси ҳамкорлигига «Ўзбекистонда ҳинд кино санъати кунлари» фестивали ўз ишини бошлади. Фестивал доирасида Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри кинотеатрларида ҳинд кино усталирнинг бир турмуш янги асарлари намойиш этилади. Улар орасида «Бобон», «Вир ва Зара», «Вакт», «Зулмат» каби доврукли кино ленталари бор.

Алишер Навоийномидаги Санъат саройидаги кинофестивалинг тантанали очилиши маросими бўлиб ўтди. Маросимда «Ўзбекино» милий алоқалик иккичи алоқаларни ўртасида сиёсий, савдо-иқтиносий, ижтимоий-маданий алоқаларни кенгайтиришига ўзларни таширишга, жумладан кўшма иммий тадқиқотлар олиб бориш, кадрлар мамлакасини ошириш, маданияти ва санъат соҳасидаги ҳамкорлик кўламини кенгайтириши масалалари атрофида мухоммада.

Ушбу ташириф Ўзбекистон ижтимоий-сиёсий жаҳтида ва икки томонлами муносабатлар рivoхидада мухим воеқа бўлди, — деди Ислом Каримов, — Ўзбекистон Хиндиштоннинг Шанхай ҳамкорлик ришиларидаги кузаутчи макомини олганни олишиблади, ушбу мамлакат БМТнинг кенгайтирилган

«Ўзирланмаган келин»
филмидан лавҳа.

Лий агентлиги Баш директори Аззам Исхоков, Хиндиштон Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулоддат ва муктор энлиси С.Тайял сўзда чиқидар. Фестивал Хиндиштонлик танлики режиссёр Ратан Жаннинг «Ачини зирвовор» фильмни намойиши билан бошланди.

Лий агентлиги Баш директори Аззам Исхоков, Хиндиштон Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулоддат ва муктор энлиси С.Тайял сўзда чиқидар. Фестивал Хиндиштонлик танлики режиссёр Ратан Жаннинг «Ачини зирвовор» фильмни намойиши билан бошланди.

Шу куни мөхмомнлар Муҳаммад Юсуф кабрины зиёдат қилдилар, Муҳаммад Юсуфнинг онаси Энахон ая хузурида бўлиб, табаррук онахоннинг дуосини олдидар.

Шу куни мөхмомнлар Муҳаммад Юсуф кабрини зиёдат қилдилар, Муҳаммад Юсуфнинг онаси Энахон ая хузурида бўлиб, табаррук онахоннинг дуосини олдидар.

М.Тиллабов номидаги 6-ўрта мактабда бўлиб ўтган учрашуда Ҳабекистон «Ўзувчилар» ушумаси раисининг биринчи ўринбосари, шоир Сирожиддин Сайид, Ўзбекистон халқ шоирини Махмуд Тоир, «Ўзувчилар» ушумаси вилоят: бўлими раҳбар, шоирни Хуршида ҳинд матнинг кўрсатганинг артист Тошпўлат Маткаримов ва бошқалар иштирор этдилар. Шоирнига рафиси Назира асар турмуш ўрготи хакида гиришиларидан сўзлаб берди.

Шу куни мөхмомнлар Муҳаммад Юсуф кабрини зиёдат қилдилар, Муҳаммад Юсуфнинг онаси Энахон ая хузурида бўлиб, табаррук онахоннинг дуосини олдидар.

Шоирнига рафиси Назира асар турмуш ўрготи хакида гиришиларидан сўзлаб берди.

Тадбирнига ҳинд кино санъати кунлари олдидар.

Менга газета таҳриридан кўнғирок
клиб:

— Сизни Озод Шарафиддинов йўқла-
тилар, — деб у кишининг манзилини
бердиши.

Бу алнома ўзбекистонда қан-
чалик машҳур, айниқса, узбек
ижодкор-зиядиларининг энг яқин
маслаҳаттүр ўстозларидан бири
эканлигидан яхши ҳабардор
эдим. Шундай мухтарам тоз мен
каби оддий бир тижоратчини
йўқлатганидан ҳам курсанд, ҳам
ҳайратда эдим. Беихтиёр мусо-
фирот замахтими кўп чеккан па-
дари бузурковоримизни биз
фарзандларига тез-тез қайтариб
турдиган насиҳатларини эслади.
У киши шундай дердлар:
«Тижоратни факат мол-дунё
оттириши манбаи деб ўйла-
мангар! Қаердаки ризқ-наси-
ланларини сочилган бўлса, авва-
ло ўша мулкнинг азиз-авлия-
ри хоки-пойи ётган мукаддас
қадамжоларини зиёрат килин-
глар, хурматни бажо кетлиргилар.
Ўндан сўнг кўпни кўрган билим ахли-
юнонларига яхни юнглар. Шунда асло
кам бўлмайсизлар!»

Отамнинг манга шу сўзлари канот
бўлиб, Озод домла ҳузурларига ошикдим.

Салом-алик, киска танишувдан сўнг
менга бошдан-об ёки қараб олдилар-
да, шундай дедилар:

— Сен ҳақингда радиоди эшикти, газе-
тада ўқиб, савлатидан от хурадиган бой-
вачча бизнесменлардан бўлса керак, деб
ўйлагандим. Ёшгина йигитга эксансон-ку!
Камхарж оила болалари учун ҳайитлик,
совга-саломлар улашармишсан, бундай
саид ишларнганда кўп курсанд, бўлдим.

— Ха, энди домла, дунёнинг дунёни-
ги шу болалар билан-да, — дедим ўзим-
ни бироз ноуклай ҳис этиб.

У киши бошларини азот қутариб,
юзимга жилмайб қарадилар ва босик
овоз билан дедилар:

— Тилимизни бўйнодиган ўрзаниб ол-
ганинг гасанни. Абдулла Қаҳор деган
машҳур ўзувчиликни ўтган. Ўча одам
кирик ёзиш юртада яшаб, шу юртингин
кон-тузини ишиб, киркта ўзбекча сўзни
ўрзаниб олишга кунт кимлар «хам-
кам дўстлар»дан кўйдим, дедаган бир
нуктада. Тўхта, тўхта, ё сен «Хотин ти-
лини ўрганиш осон бўлади деб ўзи-
миздан ўйланниб олмаганимсан?

Кутилмаган бу саволдан юзим ловул-
лаб ёниб кетгандар буди.

Домла мемдаги мутасвириларни дар-
ров сезидилар, ва:

— Ҳазил бир гап-да! — деб кўйдилар
кутилсараб.

Шундан кейин мэн ҳам ўзимни бир-
оз эркин тутиб:

— Ўйланнишга ҳали вакт бор, Озод
ака, — дедим.

— Ана холос, эркин куш —
худонинг севган бандаси экан-
сан!

Шундан кейин сұхбатимиз
мавзуи янги иш бошлаб, энди
тетапол бўлаетган кўши маҳом-
намиз фаслиятни, у билан боғ-
лиқ баъзи муммоловар ҳакида
бўлди.

Гурунг асносида шу нарса-
ни англамдик, Озод ака ғоят
теран фикрлайдиган, шу би-
нада бузурковоримизни биз
фарзандларига тез-тез қайтариб
турдиган насиҳатларини эслади.
У киши шундай дердлар:
«Тижоратни факат мол-дунё
оттириши манбаи деб ўйла-
мангар! Қаердаки ризқ-наси-
ланларини сочилган бўлса, авва-
ло ўша мулкнинг азиз-авлия-
ри хоки-пойи ётган мукаддас
қадамжоларини зиёрат килин-
глар, хурматни бажо кетлиргилар.
Ўндан сўнг кўпни кўрган билим ахли-
юнонларига яхни юнглар. Шунда асло
кам бўлмайсизлар!»

Отамнинг манга шу сўзлари канот
бўлиб, Озод домла ҳузурларига ошикдим.

Салом-алик, киска танишувдан сўнг
менга бошдан-об ёки қараб олдилар-
да, шундай дедилар:

— Сен ҳақингда радиоди эшикти, газе-
тада ўқиб, савлатидан от хурадиган бой-
вачча бизнесменлардан бўлса керак, деб
ўйлагандим. Ёшгина йигитга эксансон-ку!

Камхарж оила болалари учун ҳайитлик,
совга-саломлар улашармишсан, бундай
саид ишларнганда кўп курсанд, бўлдим.

— Ха, энди домла, дунёнинг дунёни-
ги шу болалар билан-да, — дедим ўзим-
ни бироз ноуклай ҳис этиб.

У киши бошларини азот қутариб,
юзимга жилмайб қарадилар ва босик
овоз билан дедилар:

— Тилимизни бўйнодиган ўрзаниб ол-
ганинг гасанни. Абдулла Қаҳор деган
машҳур ўзувчиликни ўтган. Ўча одам
кирик ёзиш юртада яшаб, шу юртингин
кон-тузини ишиб, киркта ўзбекча сўзни
ўрзаниб олишга кунт кимлар «хам-
кам дўстлар»дан кўйдим, дедаган бир
нуктада. Тўхта, тўхта, ё сен «Хотин ти-
лини ўрганиш осон бўлади деб ўзи-
миздан ўйланниб олмаганимсан?

Кутилмаган бу саволдан юзим ловул-
лаб ёниб кетгандар буди.

Домла мемдаги мутасвириларни дар-
ров сезидилар, ва:

— Ҳазил бир гап-да! — деб кўйдилар
кутилсараб.

Шундан кейин мэн ҳам ўзимни бир-
оз эркин тутиб:

— Ўйланнишга ҳали вакт бор, Озод
ака, — дедим.

— Ана холос, эркин куш —
худонинг севган бандаси экан-
сан!

Шундан кейин сұхбатимиз
мавзуи янги иш бошлаб, энди
тетапол бўлаетган кўши маҳом-
намиз фаслиятни, у билан боғ-
лиқ баъзи муммоловар ҳакида
бўлди.

Гурунг асносида шу нарса-
ни англамдик, Озод ака ғоят
теран фикрлайдиган, шу би-
нада бузурковоримизни биз
фарзандларига тез-тез қайтариб
турдиган насиҳатларини эслади.
У киши шундай дердлар:
«Тижоратни факат мол-дунё
оттириши манбаи деб ўйла-
мангар! Қаердаки ризқ-наси-
ланларини сочилган бўлса, авва-
ло ўша мулкнинг азиз-авлия-
ри хоки-пойи ётган мукаддас
қадамжоларини зиёрат килин-
глар, хурматни бажо кетлиргилар.
Ўндан сўнг кўпни кўрган билим ахли-
юнонларига яхни юнглар. Шунда асло
кам бўлмайсизлар!»

Отамнинг манга шу сўзлари канот
бўлиб, Озод домла ҳузурларига ошикдим.

Салом-алик, киска танишувдан сўнг
менга бошдан-об ёки қараб олдилар-
да, шундай дедилар:

— Сен ҳақингда радиоди эшикти, газе-
тада ўқиб, савлатидан от хурадиган бой-
вачча бизнесменлардан бўлса керак, деб
ўйлагандим. Ёшгина йигитга эксансон-ку!

Камхарж оила болалари учун ҳайитлик,
совга-саломлар улашармишсан, бундай
саид ишларнганда кўп курсанд, бўлдим.

— Ха, энди домла, дунёнинг дунёни-
ги шу болалар билан-да, — дедим ўзим-
ни бироз ноуклай ҳис этиб.

У киши бошларини азот қутариб,
юзимга жилмайб қарадилар ва босик
овоз билан дедилар:

— Тилимизни бўйнодиган ўрзаниб ол-
ганинг гасанни. Абдулла Қаҳор деган
машҳур ўзувчиликни ўтган. Ўча одам
кирик ёзиш юртада яшаб, шу юртингин
кон-тузини ишиб, киркта ўзбекча сўзни
ўрзаниб олишга кунт кимлар «хам-
кам дўстлар»дан кўйдим, дедаган бир
нуктада. Тўхта, тўхта, ё сен «Хотин ти-
лини ўрганиш осон бўлади деб ўзи-
миздан ўйланниб олмаганимсан?

Кутилмаган бу саволдан юзим ловул-
лаб ёниб кетгандар буди.

Домла мемдаги мутасвириларни дар-
ров сезидилар, ва:

— Ҳазил бир гап-да! — деб кўйдилар
кутилсараб.

Шундан кейин мэн ҳам ўзимни бир-
оз эркин тутиб:

— Ўйланнишга ҳали вакт бор, Озод
ака, — дедим.

— Ана холос, эркин куш —
худонинг севган бандаси экан-
сан!

Шундан кейин сұхбатимиз
мавзуи янги иш бошлаб, энди
тетапол бўлаетган кўши маҳом-
намиз фаслиятни, у билан боғ-
лиқ баъзи муммоловар ҳакида
бўлди.

Гурунг асносида шу нарса-
ни англамдик, Озод ака ғоят
теран фикрлайдиган, шу би-
нада бузурковоримизни биз
фарзандларига тез-тез қайтариб
турдиган насиҳатларини эслади.
У киши шундай дердлар:
«Тижоратни факат мол-дунё
оттириши манбаи деб ўйла-
мангар! Қаердаки ризқ-наси-
ланларини сочилган бўлса, авва-
ло ўша мулкнинг азиз-авлия-
ри хоки-пойи ётган мукаддас
қадамжоларини зиёрат килин-
глар, хурматни бажо кетлиргилар.
Ўндан сўнг кўпни кўрган билим ахли-
юнонларига яхни юнглар. Шунда асло
кам бўлмайсизлар!»

Отамнинг манга шу сўзлари канот
бўлиб, Озод домла ҳузурларига ошикдим.

Салом-алик, киска танишувдан сўнг
менга бошдан-об ёки қараб олдилар-
да, шундай дедилар:

— Сен ҳақингда радиоди эшикти, газе-
тада ўқиб, савлатидан от хурадиган бой-
вачча бизнесменлардан бўлса керак, деб
ўйлагандим. Ёшгина йигитга эксансон-ку!

Камхарж оила болалари учун ҳайитлик,
совга-саломлар улашармишсан, бундай
саид ишларнганда кўп курсанд, бўлдим.

— Ха, энди домла, дунёнинг дунёни-
ги шу болалар билан-да, — дедим ўзим-
ни бироз ноуклай ҳис этиб.

У киши бошларини азот қутариб,
юзимга жилмайб қарадилар ва босик
овоз билан дедилар:

— Тилимизни бўйнодиган ўрзаниб ол-
ганинг гасанни. Абдулла Қаҳор деган
машҳур ўзувчиликни ўтган. Ўча одам
кирик ёзиш юртада яшаб, шу юртингин
кон-тузини ишиб, киркта ўзбекча сўзни
ўрзаниб олишга кунт кимлар «хам-
кам дўстлар»дан кўйдим, дедаган бир
нуктада. Тўхта, тўхта, ё сен «Хотин ти-
лини ўрганиш осон бўлади деб ўзи-
миздан ўйланниб олмаганимсан?

Кутилмаган бу саволдан юзим ловул-
лаб ёниб кетгандар буди.

Домла мемдаги мутасвириларни дар-
ров сезидилар, ва:

— Ҳазил бир гап-да! — деб кўйдилар
кутилсараб.

Шундан кейин мэн ҳам ўзимни бир-
оз эркин тутиб:

— Ўйланнишга ҳали вакт бор, Озод
ака, — дедим.

— Ана холос, эркин куш —
худонинг севган бандаси экан-
сан!

Шундан кейин сұхбатимиз
мавзуи янги иш бошлаб, энди
тетапол бўлаетган кўши маҳом-
намиз фаслиятни, у билан боғ-
лиқ баъзи муммоловар ҳакида
бўлди.

Гурунг асносида шу нарса-
ни англамдик, Озод ака ғоят
теран фикрлайдиган, шу би-
нада бузурковоримизни биз
фарзандларига тез-тез қайтариб
турдиган насиҳатларини эслади.
У киши шундай дердлар:
«Тижоратни факат мол-дунё
оттириши манбаи деб ўйла-
мангар! Қаердаки ризқ-наси-
ланларини сочилган бўлса, авва-
ло ўша мулкнинг азиз-авлия-
ри хоки-пойи ётган мукаддас
қадамжоларини зиёрат килин-
глар, хурматни бажо кетлиргилар.
Ўндан сўнг кўпни кўрган билим ахли-
юнонларига яхни юнглар. Шунда асло
кам бўлмайсизлар!»

Отамнинг манга шу сўзлари канот
бўлиб, Озод домла ҳузурларига ошикдим.

Салом-алик, киска танишувдан сўнг
менга бошдан-об ёки қараб олдилар-
да, шундай дедилар:

Жамол КАМОЛ,
Ўзбекистон халқ шоири

ДЕНГИЗА

Мен дунёга келдим дунё кўргали,
Нардёлар кечдим, толе ёр экан.
Толеим ё бўлиб, етишиди гази,
Қаршингда турибман, буюк океан...
Мағфун бўйл қолдим сенга термулиб,
Ва сенга аబадий шайдалигим рост.
Кумуш тўлқинларни қиртоқка сураб,
Ни кечи, на кундуз тимлас гулорш.
Энкайшиб турибди ҳузурингда ер,
Энкайшиб турибди бошиндан осмон.
Ҳар битта тўлқининг — ўқириган бир шер,
Азалий қудратсан, буюк галәён...
Не сир бор бу сўнгиз гулдорисларда?
Тўлқинлар тўлқинни кувиб, мингашар.
Ерда мавзий эхтирисларда
Не шиддат нуҳондир, не ҳикмат яшар?
Эй, ярим дунёни тутган ҳайкирик,
Сендан юксалади мунаввар бир рух.
Бир армон қалбимда қўзгалар ёни
Ва менинг багрими пралайи у...
Ҳамон болайи нафс ерда ҳукмрон,
Орзуар оч-офат, юрларлар ўйқиси.
Ҳамон яло қўйиб яшайди ётган,
Инсонлар то ҳануз инсонларга қул.
Ҳамон ҳақ олиди башар шарманда,
Уруш, фалокатлар таъсир этилади.
Инсон озод эмас, кишиянга банди,
Зумъ давом этар, яро битмайди.
Тириклик кўйида эллар оломон,
Қайришиб боқислар бахти қарога.
Динчар, тарисатлар, маҳзаблар ҳамон
Дунё талашиб келмай арога...
Тоғ-тоғ тўлқинларни баландан балан,
Одамзод пойида ҳайкирик солар.
Ва лекин сен унга камсан, океан,
Унга дунё керак, балки дунёлар.
Унга меҳр қўйиб, вафо кўрди ким?

Писандомас мавжларинг, дилраболаринг.
Унинг кулогига кирмайди балким,
Ёвлиси, пичирлаши, илтижоларинг...
Бугун рўларнда туриблами, денизи,
Башар уммониди битта томчиман.
Шу ёргу оламда аламлар чекиз,
Шошлар кўйида, мен давомчиликан.
Менинг ҳам сунничим — ёлиз Оллоҳим,
Менинг ҳам қисматим сувбек бекарор.
Менинг ҳам юракда ўтили бир оҳим,
Менинг ҳам номардига муҳоммисигем бор...
Тенгиз таълватнинг қилим томоша,
Рӯхинг даво бўлди даромдига бир дам.
Тингладим туғанинга шов-шувлар оши
Оппо чорлокларнинг фиғонини ҳам.
Зангори оқимлар, субҳадамларда
Сулалинида қалқиб сизаркан кўёш,
Тушди кўзларимга ҳафиб бир парда,
Кўрдим сенинг мовий қўзларнада ёши.
Ўзингиз Жамолга энди жонажон,
Шу борлик жонажон умр ўйк сенисиз.
Энди айриши ўйк бизга ҳеч қачон,
Сен менинг қалбимда яшишсан, денизи.
Сўнгиз чироингизга тўйладим зотан,
Кўзларим бокилар ташана, мўлтираб.
Рӯхим ушиб келиб бир кун самодан,
Сенинг соҳилинде қалса, не ахаб.
Шаффоғ туғулагаринг қалбимга тўлиб,
Рӯхимга яшишбер, ёй буюк ҳамроҳ.
Яшишбер дунёнинг ҳайрати бўлиб,
Еру самоларга солиб гулдэрас...

* * *

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Келур сендин саодатлар,
Агарчи гоҳи севмаслар,
Бўлакдик бизда одатлар.
Ҳакиқат, мен сени севдим,
Ўзинг масжиду меҳробим,
Сенинг поингида қўйгаймен
Дуо бирлан ибодатлар.
Ҳакиқат, мен сени севдим,
Келур сендин саодатлар,
Агарчи гоҳи севмаслар,
Бўлакдик бизда одатлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Ўзинг масжиду меҳробим,
Сенинг поингида қўйгаймен
Дуо бирлан ибодатлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Келур сендин саодатлар,
Агарчи гоҳи севмаслар,
Бўлакдик бизда одатлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Ўзинг масжиду меҳробим,
Сенинг дерман, сени, гар келса
Бошимга қўйматлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим...

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Ҷумла сарларни бўламасн пайдо,
Кани жонимга роҳатлар,
Қани жиссимига тоқатлар?

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Муноғидарни севмасман,
Улардан кутганим ҳар дам
Маломатлар, маломатлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Бирорлар севсалар мендек,
Очиғлайди саҳоватлар,
Кўмилгайди адоваратлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Сенинг багриданда жо эрмиши
Буюклардан — буюкларга
насиб этган омонатлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Агарчи масканинг осмон,
Сени тупроққа қоргайдир
Хиёнатлар, иҳонатлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Хиёнатпешшалар севмас,
Улар кўп, сен эсанг танҳо,
тиларман сенга омадлар...

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Сенинг багридана бор сенисиз
Бу дунёда диёнатлар,
У дунёда ижобатлар?

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Сенинг багридана бор сенисиз
Куондек боси узра айланур
Ҳар кун қабоҳатлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим,
Ўзинг Раббимсан, Оллоҳим,
Сени дерман, сени, гар келса
Бошимга қўйматлар.

Ҳакиқат, мен сени севдим...

Ҳакиқат, мен сени севдим...

Ҳакиқат, мен сени севдим...
Дир юпқанинг бўлаклари... «Олинг, так-
си», дебди. «Ноннинг ушоги ҳам —
нон!» Едим! Чойга ботириб едим!

— Унинг ҳеч кими йўқмиди? — деб
сўради ҳайкалтарош. — Лекин киёфа-
си менга жуда ёди. Ўлган вактда су-
рата туширилган бўлса керак?

— Ҳа, — деб хўрсунди Даврон. — Ме-
лисанинг сураси олган, экспертиза-
дан да.. Кейин савонли салаб хавоб
берди: — Йўк, эди ҳеч кими... Шукур,
сиз у билан ҳамгаған бўлмагансиз-а?

— Йўк. Ўзингиз бу ерда пайдо бўлга-
нигам ўн йиллар бўлганимиди?

— Ўн бир йил! — қандайдир кувонид
деби фермағ-бўйчайча. — Менга кис-
мийтиб бербি эди ўз тарихин...

— Ҳу?

— Түркистон тарафдан келган эди.
Али Кўкон томондан экан! — шундай
деб Давроннинг кўзлари дўйлаби кет-
ди. Ёшлигидан менга таниш ҳаяжон
билин дудукланиб: — Эй, Кўкон мухтория-
ти аслида Туркестон мухторияти бўлган
екан да?! — деди. — Бўларди-ку, тарих-
дан ўтанди. Аксинсинилоби ҳаракат,
деб... Э, сиз билингизни керак у тарих-
ни. Ҳозир ҳамма нарса очилиб келди-ку!

— Ҳа, өз моз биламан, — дедим. —
Ленин билан Сталин, умуман, большевик

ахолини кира бошлайди. Кўкон ўшанда
уч кун ёнди, ўн минг киши ўйдираларди.
Колганини тош-ташларга кичи кети-
шиади, яъни, босмани-фидойиларга ай-
ланисиди. Бир кисми бошига қафан
иши, шаҳарни тарзи этиди. Саудия Араб-
истонига кетвoriшadi.

Оғизни очиб-анкайиб турган Даврон:

— Шу-шу-шу! — деди. — Яссабой
акам машина шугун якин гапларни айт-
ди... Ўзанда Яссабой аканинг отала-
ри ўн иккими-ўн учми ёшда эканлар.
Оналини унга қиз боланинг кийимини
кўйингиз олсанг, ўндан менинг сиймом кўришини анник.

Шу кунларда уж хиджаб «Сайланнин» ларнинг 3-жиди ҳам чишик ара-
фасиди. Бу китобга ҳам ҳикоялар жамаланган. Лекин иш стопларда унга
кирмаган «Сумалак», «Дарвеш», «Қайғу ҳам эзиз...», «Лойиҳа кўчалар»,
«Кўланка», «Арча остидаги кўйлар» сингари ҳикоялари колди. Шулардан
бiri «Дарвеш» номли юрик ҳикоясииди. Мен ишонамани, газета саҳи-
фаларида бундан бўён ҳам Шукур Холмирзаевни иходидан намуна-
лар мухлислар ва адабий ҳамоатчилик эътиборига ҳавола этиб борилади.

Сайёра ХОЛМИРЗАЕВА

Биз гор ичига ўтирадик. Аслида бу
фор эмас, ўз номи ўзи билан — Гўрда-
ра, унинг усти ясислик бўлиб, пастда
қандайдир бўшилк борлигини энсизги-
на арна кўрсатиб турар, у арнада бе-
малол сақраб ўтиш мумкин, агар тўхтаб
пастга кулоғ тутила, сувнин шидди-
ши эшилтилар, гоҳ гала-гала ёввойи
каптарлар гувиллаб учиши кишишади.

Гўрдаданинг боши — Санжар тогла-
рида, адолги Пода кишишни устда очи-
либ-ёйлини кетар, шур ердан ҳам да-
рага кириб, анича ўйл босиш мумкин эди;
кейин сув емриб-силлилаб қўйган тик
тарновлагра дуч келинлар, табаки, тे-
пага наровн қўйиб чишик мумкин эди,
холос. Дара дафъатан никоноронги
қўрингани билан соҳилларнида сангт-
лар ўсиб, ўз бошига пишиб, турил каш-
ларга ем бўлиб ётар, баъзи бурилиш-
ларда ёввойи ҳурмо ҳам учаради.

Ана шу даранинг кўк белиндан ўйиб
очилган жойда, сув бўйдаги харсанг
тошларда ўтирадик. Ҳайкалтарни Аза-
мат билан иккимиз ёман-ён, дўстимиз
Даврон эса рўларнида, кафтадек силь-
ларни даровистади. Беъннига таъсир
билинди. Ҳайкалтарни Азмат билан
тозади. Ҳайкалтарни Азмат билан
тозади.

Бизнинг орқа тағифимизда, бир тे-
гиримонча сувнини нари бетиди анича-
мичай кирич олиб ётар, тошорига таъ-
сир билинди. Ҳайкалтарни Азмат билан
тозади.

Бизнинг орқа тағифимизда, бир те-
гиримонча сувнини нари бетиди анича-
мичай кирич олиб ётар, тошорига таъ-
сир билинди. Ҳайкалтарни Азмат билан
тозади.

Бизнинг орқа тағифимизда, бир те-
гиримонча сувнини нари бетиди анича-
мичай кирич олиб ётар, тошорига таъ-
сир билинди. Ҳайкалтарни Азмат билан
тозади.

Бизнинг орқа тағифимизда, бир те-
гиримонча сувнини нари бетиди анича-
мичай кирич олиб ётар, тошорига таъ-
сир билинди. Ҳайкалтарни Азмат билан
тозади.

Бизнинг орқа тағифимизда, бир те-
гиримонча сувнини нари бетиди анича-
мичай кирич олиб ётар, тошорига таъ-
сир билинди. Ҳайкалтарни Азмат билан
тозади.

Бизнинг орқа тағифимизда, бир те-
гиримонча сувнини нари бетиди анича-
мичай кирич олиб ётар, тошорига таъ-
сир билинди. Ҳайкалтарни Азмат билан
тозади.

Бизнинг орқа тағифимизда, бир те-
гиримонча сувнини нари бетиди анича-
мичай кирич олиб ётар, тошорига таъ-
сир билинди. Ҳайкалтарни Азмат билан
тозади.

Ҳакиқат, мен сен севдим...

Аслида, камтарлик хаммага ҳам
ярашиди, аммо кўйидан иш кела-
диган, имли, ҳурмати бор инсон-
ни бу фазилат янада гуларлар
кўрсатади. Таникни адабиётшунос
Фаффор Мўминовнинг фазилатлари
кул, бирор қамтарлиги, камусум-
лиги учун руҳиятини, чехрасини
нур каби ичада ёртиб туради.

Бу камтарлики, бу нурии Фаффор
араки, эхтимол, туғилишни
хамонида бирор қамтарлиги, манхатлар
дан олгандир. Балки Ҳубъи Ҳолми-
рзаевни Мирзимироннинг маколаларни
билишни ўйниб ётди.

Бу маколаларни, «Макор мактаби»
рисоласини таъ-
кидлаб ўтиш ўзиб.

Ойбекнинг йи-
гирма жилди асарлар тўплами
хамда жадиди.

Ойбекнинг йи-
гирма

Янен
рэзис:

ЁШЛАР ОВОЗИ

Мустақиллик шарофати билан эришилган ижод эркинлиги бугун ўзининг самаралари ни беради. Адабиёт майдонига ёш ижодкорларнинг янги иктидорли авлод дадил кириб келмомада. Аслида ҳам, адабиётда авлодлар алмашини, худди фасллар алмашгандек, табиий жараён хисобланади.

Катта Адабиёт бўсағасида турган ёшларни кўллаб-куватлаш, уларнинг ҳавас ва интилишларини рағбатлантириш мақсадида газетамида «ЁШЛАР ОВОЗИ» руқини очди. Бу руқи ос-

тида бугун бир гурух иктидорли ёш ижодкорларнинг жаҳон адабиётининг сара асарларидан бевосита қылган таржималари, машҳур асарлар ҳақидаги или тадқиқот-таассуротларини эътиборингизга ҳавола этишиниз лозим кўрдик.

Келгусида ушбу саҳифамизни давом эттириши, унда вилоятлардаги ёшларнинг ҳам ижодий, адабий-илмий изланишиларидан намуналар ёритиб боришини режалаштирганимиз.

ТАНҚИД ВА АДАБИЁТШУНОСЛИК БЎЛИМИ

Имант ЗИЕДОНИС

ХОКИСОРЛИГИМ - БУЮК БУЮКЛИГИМ - ХОКСОР

Сен менга куриган гулларни кўрсанти «Куриб қолди», дейсан. Худди ме-ning гулдонимда куриган гул йўдек.

Сенинг тишларинг мустахам. Нега менга синининг кўрсатасан?

Нима учун кўз ёшигинизни боша үйга обил кираисиз?

Агар итинг кичима бўлса, ўз уйнингда давола.

Гулнур СУЛТОНОВА — 1984 йили Тошкент шаҳрида туғилган. 2005 йили Узбекистон давлат жаҳон тиллари университети журналистика факультетини битирган.

Ковуғинг оғрий бошлаганини бирорга айтишининг шартми?

Ийлаганинг келявиги, лекин яка эмас, жўровов бўлиб. Балки сенга кўччилик кўшилиб йиғласа, енгил тортарсан?

Бўлинган дард — бу жхит дард эмас. Кулфатингнинг ярмини унга берасан. Унинг эса ўз дарди бор ва сен буни дўстга ҳамдардлик, деб айтасани? У сенга сен унга яримтадан берганинг билан иккалана ҳам биттадан дард бўлади.

Шу сабаб баҳам кўришининг ёч мавноси йўк.

Барча нуксонларнинг кулфи маҳкам пўлат сандикка беркитиб, сўнгра уйдан чик.

Хамма фазилингни нишон каби кўрагинга такиб оғлан кун ёки соатда якинларинг олдига бор. Камдан-кам бўлса ҳам, тунда ёртиқиб каби пароли турувни мусбат белгиларинг борлигигина кўчча чик.

У ер-бу ер оғриди. Ундан бўлади, бундай бўлади. Мусибатларим итнинг бургасига ўҳшади.

Дунёни бургага бостиримоқчимисан?

Кайгу — озод. Фазабланган инсон — боғланган. Сабрсизлик — ачиқ. Энг яхшиси, дунёга ғамгин бокиши.

Ҳасрат — ёркин, унда кушнинг ёркин канотлари бор.

Шунинг учун мен, кайрганимда одамларга ҳамдардлик билан қарайман, чунки гам менинг юксалиди. Рахм орта, пастига — ерга торади. Манманлик — ётиборлаб. Фам-андух юксала олмайдими?

Кайгу — бу кўнгли шоми, кўш бошиб, юздулар ҳали чикмаган палла (чироқни ёқма!)

Тирадан трамвай кўзларини мильтилиб учиб кетаяти. Одамлар янги ил арчишини кўттарганча шошмоқда. Биз билан тўлиб-тошган ер шундай боғланган, тобесан! Бизни қандай иплар билан болиб, чатиб ташалган! Шундай туби болганигани, ечиб бўлмайди!

Мен ўз кайгумда сиздан-да ёркинман, Мен истаган ерга кетишмий мумкин(чироқни ёқма!).

Кайгурни учун қандонdir вақтингиз бўлганими? Ҳонада чироқ ёқмасдан ўти-ролганимиз?

Омонда қанот юқмай муаллақ парвоз эттаётган кирғиз қанчалар истеъодиди. Одамзотини имкониятлари чекисзигини исботламоқчи бўлган рассом генинади.

Хоғиз кўйлади. Фигурачи қиз муз-

Йозеф К. туш кўрди. Ажайиб кун эди, у кўнглининг чигилини ёзиши максадида бирор саир кильмоқчи бўлди. Аммо иккى кадам ташлаши билан, ўзини қабристонда кўрди. Атрофда сарғайлоғ ўт-ўлонзар босган, нотабий сўмкоқлар. Йозеф улардан бирига қадам қўйди ва ўзини худди кўлчики оқимга тушгандай хис килид. Бироз узоқроқдан ҳали тупроғи курбига ултраган, тобесан! Бизни қандай иплар билан болиб, чатиб ташалган! Шундай туби болганигани, ечиб бўлмайди!

Йозеф улардан бирига қадам қўйди ва ўзини худди кўлчики оқимга тушгандай хис килид. Бироз узоқроқдан ҳали тупроғи курбига ултраган, тобесан! Бизни қандай иплар билан болиб, чатиб ташалган! Шундай туби болганигани, ечиб бўлмайди!

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

Франтс Кафка

тарида Гулнур СУЛТОНОВА таржимаси.

Йозеф К. туш кўрди. Ажайиб кун эди, у кўнглининг чигилини ёзиши максадида бирор саир кильмоқчи бўлди. Аммо иккى кадам ташлаши билан, ўзини қабристонда кўрди. Атрофда сарғайлоғ ўт-ўлонзар босган, нотабий сўмкоқлар. Йозеф улардан бирига қадам қўйди ва ўзини худди кўлчики оқимга тушгандай хис килид. Бироз узоқроқдан ҳали тупроғи курбига ултраган, тобесан! Бизни қандай иплар билан болиб, чатиб ташалган! Шундай туби болганигани, ечиб бўлмайди!

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

йилини. Қабр остида иккى киши катта-ко силилк тарашибанган қабротшини даст кўтариб турнишади. Кни кўришни билан, улар тошини ерга санниши. Йозеф жойида кетди. Жимлиники бузид, кўп ўтмай буталай билиб, уни бекитарди. Матони тутиб турган кўринмас, бирор ўса томондан кунвон товузу барали шашитилбайтириб.

Йозеф улардан бирига қадам қўйди ва ўзини худди кўлчики оқимга тушгандай хис килид. Бироз узоқроқдан ҳали тупроғи курбига ултраган, тобесан! Бизни қандай иплар билан болиб, чатиб ташалган! Шундай туби болганигани, ечиб бўлмайди!

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

йилини. Қабр остида иккى киши катта-ко силилк тарашибанган қабротшини даст кўтариб турнишади. Кни кўришни билан, улар тошини ерга санниши. Йозеф жойида кетди. Жимлиники бузид, кўп ўтмай буталай билиб, уни бекитарди. Матони тутиб турган кўринмас, бирор ўса томондан кунвон товузу барали шашитилбайтириб.

Йозеф улардан бирига қадам қўйди ва ўзини худди кўлчики оқимга тушгандай хис килид. Бироз узоқроқдан ҳали тупроғи курбига ултраган, тобесан! Бизни қандай иплар билан болиб, чатиб ташалган! Шундай туби болганигани, ечиб бўлмайди!

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

йилини. Қабр остида иккى киши катта-ко силилк тарашибанган қабротшини даст кўтариб турнишади. Кни кўришни билан, улар тошини ерга санниши. Йозеф жойида кетди. Жимлиники бузид, кўп ўтмай буталай билиб, уни бекитарди. Матони тутиб турган кўринмас, бирор ўса томондан кунвон товузу барали шашитилбайтириб.

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

йилини. Қабр остида иккى киши катта-ко силилк тарашибанган қабротшини даст кўтариб турнишади. Кни кўришни билан, улар тошини ерга санниши. Йозеф жойида кетди. Жимлиники бузид, кўп ўтмай буталай билиб, уни бекитарди. Матони тутиб турган кўринмас, бирор ўса томондан кунвон товузу барали шашитилбайтириб.

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

йилини. Қабр остида иккى киши катта-ко силилк тарашибанган қабротшини даст кўтариб турнишади. Кни кўришни билан, улар тошини ерга санниши. Йозеф жойида кетди. Жимлиники бузид, кўп ўтмай буталай билиб, уни бекитарди. Матони тутиб турган кўринмас, бирор ўса томондан кунвон товузу барали шашитилбайтириб.

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

йилини. Қабр остида иккى киши катта-ко силилк тарашибанган қабротшини даст кўтариб турнишади. Кни кўришни билан, улар тошини ерга санниши. Йозеф жойида кетди. Жимлиники бузид, кўп ўтмай буталай билиб, уни бекитарди. Матони тутиб турган кўринмас, бирор ўса томондан кунвон товузу барали шашитилбайтириб.

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

йилини. Қабр остида иккى киши катта-ко силилк тарашибанган қабротшини даст кўтариб турнишади. Кни кўришни билан, улар тошини ерга санниши. Йозеф жойида кетди. Жимлиники бузид, кўп ўтмай буталай билиб, уни бекитарди. Матони тутиб турган кўринмас, бирор ўса томондан кунвон товузу барали шашитилбайтириб.

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

йилини. Қабр остида иккى киши катта-ко силилк тарашибанган қабротшини даст кўтариб турнишади. Кни кўришни билан, улар тошини ерга санниши. Йозеф жойида кетди. Жимлиники бузид, кўп ўтмай буталай билиб, уни бекитарди. Матони тутиб турган кўринмас, бирор ўса томондан кунвон товузу барали шашитилбайтириб.

Йозеф олис-олисларга назар солди.

Не ўз билан юркни, ортида, йўли устиди, ўнда ўзларалай пайдо бўлди. У шошиб ўзини чега, мағисалар устиди, ёкклари остида-ди ери қайниб кетди ва у бир дўмпайтган кабр пойига тиззалаб

йилини. Қабр остида иккى киши катта-ко силилк тара

